

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для здобуття ступеня **бакалавра** для вступників на
основі повної загальної середньої освіти
(ПЗСО)

*Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
освітня програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»*

Розглянуто і затверджено на засіданні
Ради факультету сценічного
мистецтва
Протокол № 10
від «15» березня 2024 р.

Харків – 2024

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати попередню підготовку з відповідного напрямку.

Під час випробування абітурієнт повинен проявити

Знання:

- основних етапів еволюції професії актора драматичного театру та кіно,
- історії вітчизняного і світового театру та кіно, драматургії та світової літератури,
- історії написання літературних творів, виконуваних абітурієнтом під час випробування,
- театральної термінології та літератури за фахом,
- основ теорії сценічного мистецтва.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори;
- виявляти специфічні особливості літературної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати жанрові особливості при їх втіленнях за допомогою (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси),
- співати, рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- акторського перевтілення,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів
- органічної дії;
- м'язового звільнення;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння певними навиками технічних засобів виразності звуку, тембру, голоса, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

Творчий конкурс передбачає перевірку знань, умінь та навичок абітурієнтів з двох дисциплін: **«Акторська майстерність»** та **«Основи теорії театрального та кіно мистецтва»**.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних під час складання випробування з **«Акторської майстерності»** відбуватиметься у формі перегляду комісією відео-контенту, запропонованого вступником напередодні випробування, який передбачає:

- читання чотирьох творів (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси);
- виконання пісні й танцю (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором.

Складання випробування з **«Основа теорії театрального та кіно мистецтва»** передбачає перевірку загальнокультурного та літературно-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);
- знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос тощо);

- знання імен видатних діячів театрального мистецтва та кіномистецтва;
- орієнтації розвитку сюжету за змісту поданих в літературних творах;
- знання відомих акторів, режисерів, драматургів та театральних колективів;
- знання основних елементів акторської професії;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл та вчителів акторської професії, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятої театральної термінології.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) з кожної дисципліни.

СТРУКТУРА ОЦІНКИ З КОЖНОЇ ДИСЦИПЛІНИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Випробування	Бали
Дисципліна «Акторська майстерність»	
1. читання одного з чотирьох творів:	0-56
уривок з прози	
вірш	
байка	
монолог з п`єси	
2. виконання пісні й танця (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором	
пісня	0-22
танець	0-22
<i>Загальна сума</i>	0-100
Дисципліна «Основи теорії театрального та кіномистецтва»	
1. знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти;	0-10
2. вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);	0-10
3. знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос тощо);	0-10
4. знання імен видатних діячів театрального мистецтва та кіномистецтва;	0-10
5. орієнтації розвитку сюжету за змісту поданих в літературних творах;	0-10
6. знання відомих акторів, режисерів, драматургів та театральних колективів;	0-10
7. знання основних елементів акторської професії;	0-10
8. знання загальновідомої методичної літератури;	0-10
9. знання шкіл та вчителів акторської професії, збірок, посібників, монографій тощо;	0-10
10. знання загальноприйнятої театральної термінології.	0-10
<i>Загальна сума</i>	0-100

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2024 РОЦІ
на спеціальність «Сценічне мистецтво»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Не може пояснити мотивацію вибору професії актора.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Не володіє на елементарному рівні знаннями з основ теорії театрального мистецтва.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє практичними навичками на елементарному рівні грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери; пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Здатний відтворити незначну частину матеріалу не репродуктивному рівні, але показав обмежений рівень знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний навести окремі приклади за допомогою екзаменатора, але показав обмежений рівень знань з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Недостатньо володіє знаннями з основ теорії театрального мистецтва.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний відтворити основну частину матеріалу, демонструє окремі практичні навички, але недостатньо володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.
3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, може наводити окремі власні приклади на підтвердження окремих суджень, відносно елементарних знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.

	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, володіє навичками мистецького аналізу на рівні цілісного уявлення про певні явища, здатний виправляти допущені помилки та добирати аргументи на підтвердження власного судження та висновку. Володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва, але недостатньо виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва, але не досить виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Переконаливо та аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора, спираючись на глибокі знання про неї.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва,
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє володіння практичними навичками з фаху на дуже високому рівні. Грамотно і виразно виконує за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери, пластично рухається та танцює під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідає на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за один етап менше **124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми здобуття освіти не допускаються.

ОБОВ'ЯЗКОВІ ТВОРИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Брехт Б. “Матінка Кураж та її діти”.
2. Мольєр Ж.-Б. “Тартюф”.
3. Українка Л. “Лісова пісня”.
4. Франко І. “Украдене щастя”.
5. Шекспір У. “Ромео і Джульєтта”.

ОБОВ'ЯЗКОВІ КІНОФІЛЬМИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Осика Л. «Захар Беркут» (український кінофільм)
2. Фелліні Ф. «Джульєтта і духи» (італійський кінофільм)

3. Лелюш К. «Жити, щоби жити» (французький кінофільм)
4. Кубрик С. «Спартак» (американський кінофільм)
5. Параджанов С. "Тіні забутих предків" (український кінофільм)

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Д. Триста років українського театру, 1619-1919.- Львів, 2001.
2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману": навч. посіб. з майстерності актора (лекції та практ. заняття) – Київ: Ліра-К, 2016.
3. Бобошко Ю. М. Сьогодення українського театру / Ю. М. Бобошко – К.: Знання, 1971. – 45 с.
4. Борис, Ігор. Таїнство творіння актора та режисера [Текст] : науково-дослідницька монографія / Ігор Борис. – Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 224 с.
5. Брехт Б. Про мистецтво театру : збірка. Київ : Мистецтво. 1977. 244 с.
6. Брокетт О. Г. Історія театру : [посібник]. – Львів : Літопис, 2014
7. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перфомер. / Є. Гротовський. – Львів: Факел, 1999. – 185 с.
8. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
9. Кисіль О. Г. Український театр: дослідження. – К.: Мистецтво, 1968.
10. Коломієць Р. Театр Саксаганського і Карпенка-Карого. Київ : Мистецтво, 1984. 100 с.
11. Корифеї українського театру: Збірник / Упоряд., вступ., приміт. І. О. Волошина. – К.: Мистецтво, 1982. – 309 с.
12. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ : Факт, 1998. 469 с.
13. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя : монографія. Київ : Либідь, 1999. 208 с.
14. Крег Г. Про мистецтво театру. Київ : Мистецтво, 1974. 320 с.
15. Курбас Л. Філософія театру / Л. Курбас; упоряд. М. Лабінський; [ред. М. Москаленко]. Київ : Основи, 2001. 917 с.
16. Паві П. Словник театру. Львів, 2006. – 640 с.
17. Садовський І. К. Мої театральні згадки. – К., 1956.
18. І. О. Борис. Шлях до професії актора театру та кіно (відповідно до вимог ЕСТS): навч.-метод. посіб. з навч. дисципліни "Майстерність актора" для студ. 1-4 курсів спец. "Актор драм. театру та кіно". Х. : ХДАК, 2012.